

בס"ד

גליון

אהלך באמיתך

דברי תורה

שיעורים

שיחות

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

י"ב

חודש אדר א' תשפ"ד לפ"ק

מסן הוצאת ספרי

מחברות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

גליון אהלך באמתך

גליון יב - חודש אדר א' תשפ"ד

יצא לאור ע"י

מכון הוצאת ספרי אלעסק

כל הזכויות שמורות

Copyright 2023 ©

להשיג

בבית מדרשינו קהל לב שמח אלעסק

203 Ave. F Brooklyn NY 11218

גם אפשר לשלוח בקשה ל:

dtalesk@gmail.com

להערות והארות או לישול חלק בהוצאות הגליון

אפשר לפנות להמכון

347-450-8173

- תוכן הגליון -

גליון יב - חודש אדר א' תשפ"ד

שיעורים כספר חובת הלבבות, שער הבטחון

לשון החובת הלבבות.....ג

לשיעור כ"ג - כ"ד

שיעור כ"ג - יום א' פד' נצבים וילך תשפ"ג

שלם כגופו שלם בממונו / בטל רצונך מפני רצונו / אין אדם שומע לי ומפסיד / בטח בה' ועשה טוב /
כני אם חכם לכך / רחמנא לכא בעי / כי אתה עמדי / חזק ויאמץ לכך וקוה אל ה'

שיעור כ"ד - יום א' פד' נח תשפ"ד

חסדך בקרב היכלך • הכל על מקומו יבוא בשלום / גדול העצה ורב העלילה / איש צדיק - תמים /
אין חקר לתבונתו / ויתחזק דוד בה' אלוקיו / ואחרי ככלות הכל לכדו ימלוך נורא /

דברי תורה

דברות קודש אצל של"ס פרשת כי תשא תשע"ט..... יד

ויהיו ימי יצחק

דברי הספד על כ"ק מרן רבינו זצוקללה"ה

דברי הספד מאת הגה"צ אבד"ק חוות דעת שליט"א

בעת הלוי' בבית מדרשינו, ה' שבט תשפ"ב לפ"ק..... כה

לשון החובת הלבבות

לשיעור כ"ג - כ"ד

שער הכמתון - פרק ג'

פרק ג' - והקדמה הרביעית: שתהיה השגחתך חזקה, והשתדלותו גדולה לקים מה שחיבו בו הבורא מעבודתו ולעשות מצוותיו, ולזהר מאשר הזהירו ממנו, כפי מה שהוא מבקש כדי שיהיה הבורא מסכים לו, כמה שהוא בוסח עליו בו. כמו שאמרו רבותינו וזכרונם לברכה (לכות 7, ט): עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, במל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך. ואמר הכתוב (תהלים 137, ג): במח בה' ועשה טוב, שכן ארץ ורעה אמונה. ואמר (איכה ג, כט): טוב ה' לקו לנפש תדרשנו.

אבל מי שיבטח על הבורא, והוא ממרה אותו, כמה הוא סכל, וכמה דעתו חלושה והברתו, כי הוא רואה כי מי שנתמנה לו מבני אדם על דבר, כשהוא מצוה אותו להתעסק בצורך מצרכיו, או מזהיר אותו מדבר, ויעבר על מצוותיו, ויניע לממנה עברו על מצותו, כי יהיה הסיבה החזקה להמנע ממנו העשות מה שבטח עליו בו. כל שכן מי שעבר על חקי האלוקים ומצוותיו, אשר יעד והעיד עליהם שתהיה תוחלת הבוסח עליו נכונה כשימרהו. ולא יהיה ראוי להקרא בשם בוסח באלוקים. אך הוא כמו שאמר הכתוב (איכה 2, ט): כי מה תקות הנף כי יבצע. כי ישל אלוך נפשו, הצעקתו ישמע קל. ואמר (ירמיה 2, ט): הגנב ונאף והשבע לשקר. ואמר (ירמיה 2, ט): ובאתם ועמדתם לפני בנית הזה אשר נקרא שמי עליו. ואמר (ירמיה 2, ט): המערת פריצים היה הבית הזה אשר נקרא שמי עליו.

והקדמה החמישית, שיתבאר אצלו כי השלמת הדברים המתחדשים בעולם הזה לאחר היצירה הוא בשני דברים, אחד מהם, גזירת הבורא יתעלה, וחפצו ביציאתם אל גבול ההויה. והשני, סיבות ומצועים, מהם קרובים ומהם רחוקים, ומהם נגלים ומהם נסתרים, וכולם רצים להשלים מה שנגזר הויות והראותו בעזר האלוקים להם על זה. והמיון הסיבות הקרובות, בהוצאת המים ממעמקי הארץ כנגלל בכלים המעלים את המים מן הכאר. וסבתו הרחוקה אל הגלגל ומניעתו להעלות המים מתחתיות הכאר אל פני הארץ. אך הסיבות אשר בין האדם והכלים, מצועים בין שני הדברים. והם הבהמה והעגולים והחבל, ואם יקרה פגע לאחת מן הסיבות הנזכרות לא ינמר הענין על המכוון.

וכן שאר המעשים היוצאים אל ההויה לא יתקבצו מן האדם וזולתו, כי אם כגזירת האלוקים והזמנתו הסיבות אשר בהן הנמרם. כמו שכתוב (שמואל 6, ג, א): ולו נתכנו עלילות. ואמר (ירמיה 23, ט): גדול העצה ורב העליליה. ואמר (מלכים 6, יב, טו): כי היתה סיבה מעם ה'. ואם תהיינה הסיבות נעדרות בכלל, לא תגמר יציאת דבר מן הפעולות המכעיות אל גדר ההויה.

חובת הלבבות שער הבטחון

שיעור כ"ג - יום א' פר' נצבים וילך תשפ"ג

בתוכן:

שלם בגופו שלם בממונו / בטל רצונך מפני רצונו / אין אדם שזומע לי ומפסיד / בטח בה' ועשה טוב / בני אם חכם לבך / רחמנא לבא בעי / כי אתה עמדי / חזק ויאמן לבך וקוה אל ה'

הכל שלימות בלי חסרון ולא ירצה עוד רק מה שיש לו הוא די.

וממשיך לבאר, כי אם אין לאדם מדה זו של הסתפקות, אזי אין לו כלום, ואי אפשר לחול אצלו הברכה, וז"ל: ובאם לא יהיה במדריגה זו איז מה מועיל לו הברכה, כי כל מה שיהיה לו ירצה יותר, כמאמר חז"ל מי שיש לו מנה רוצה מאתים, ואינו שמח כמה שחננו אלוקים, וכמו כתב המהר"ם שיף ריש ועשיר אל תתן לי, ובזה פירשתי הכתוב יחד עשיר ואביון, על ידי העשירות הוא אביון יותר, ולזה בברכת כהנים מסיים 'וישם לך שלום', שיהיה לך השלימות במדת ההסתפקות כנ"ל. וז"ש רז"ל 'גדול השלום יותר מכולם', וז"ש 'ויבא יעקב שלם, שלם בממונו וכו', וזה היה ענין הבכורים שנאמר: ושמחת בכל הטוב, במדת הסתפקות.

בטל רצונך מפני רצונו

פרק ג' - וז"ל: וההקדמה הרביעית למדת הבטחון, שתהיה השגחתן חזקה, והשתדלותו גדולה לקיים מה שחיבו

שלם בגופו שלם בממונו

טרם שנמשיך בפנים בדברי המחבר ז"ל, נעתיק יסוד נפלא שכתב התפארת שלמה (פרישת כי תבוא, ד"ה עו"ל בדרך הנ"ל), שהרי ידוע שכל דבריו המה מוסר גדול לאנשים כערכינו, דברים היוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב. ובדבריו שלפנינו מאריך ומרחיב בחובות מדת ההסתפקות, שהוא תנאי הנצרך מאוד למדת הבטחון ולכל חיי האדם. ובה תו"ד: כי סגולת מצות בכורים להורות לאדם מדת ההסתפקות ולא יתקנא בחבירו כלל, וכולם שווים לטובה, כי מי שיש לו שדות הרבה הביא מכל שדה בכורים, ומי שלא היה לו רק שדה אחת לא הביא רק משדה אחת, עם כל זה המצוה הזאת שיהיה שמח בחלקו, כי השם יתברך נתן לו זאת ובודאי לא נצרך יותר. וזה שאמרו במסכת אבות: איזהו עשיר השמח בחלקו. שהאדם צריך להאמין שכל מזונותיו ועשרו הכל בהשגחת הכורא ברוך הוא, על כן לא יהיה לו קנאה על חבירו כי אין זה חלקו, ומה שהוא צריך יש לו, ובודאי לא נצרך לא יותר. וזה פירוש 'וישם לך שלום', שיהיה אצלו

ותבונה, שהרי כל צרכינו אנו מקבלים מאת השי"ת בכבודו ובעצמו, וממילא אם מבטלין את רצונות העצמיים בשביל רצון הבורא ית' אזי אפשר לזכות לברכה והשפעה בכל הענינים. ובה תוכן המשל: פעם היה שד ששלח אותו המלך למדינה רחוקה, והזהיר אותו באזהרה חמורה שבכל מקום שייגע לשם לא יפשט את בגדיו מעליו בשום פנים ואופן, ואפילו לרגע אחת. והיה לפלא בעיני השד, אבל בודאי הסכים לציית לדברי המלך.

ויהי בשעה שחזר להמלך, נכנס להמלך בשמחה עצומה והגיש להמלך סכום גדול של מעות, שאל אותו המלך על פשר הדברים, סיפר לו השד דברים כהווייתן: שבאחד מן הימים בהיותי בהמדינה הרחוקה, הגיע לבית המלך הידיעה שאני שוהה בתוך מדינתו, מיד קרא אותי לביתו, ואמר לי שהוא יודע בבירור שיש לי מכה על גופי, ואני אמרתי לו שאני יודע בבירור שאינו כדבריו, אבל המלך התעקש ואמר לי שמוכן ליתן לי סכום גדול אם אוכיח שהאמת כדברי ואין לי מכה, ואם לאו אצטרך אני ליתן לו הסכום, מיד עשיתי חשבון פשוט, שהרי יודע אני את האמת שהוא כדברי, וממילא מה אפשרי אם אוכיח אותו בפשוט בגדי, ולכן פשטתי את כתנתי מעלי, והוכחתי כדברי שאין לי שום מכה על גופי, והמלך נתן לי מעות אלו.

מיד צעק עליו המלך, הרי שוטה שבעולם אתה, שהרי היה לי עם המלך תנאי על סכום גדול הרבה יותר, אם אפשר בשום אופן להכניע אותך להפשיט את בגדיך, שאני טענתי שבדאי לא יציית לשום אחד לפשוט את בגדיו בהיותו מצווה ועושה מאת המלך בעצמו שלא להפשיט את הבגדים, אבל המלך של המדינה ההוא טען שבשביל סכום נכבד יכניע את לבו, ואכן עכשיו אבדתי את כל הסכום, ועכשיו אני חייב לשלם להמלך ההוא סכום גדול למאוד.

בו הבורא מעבודתו – כאשר אדם רוצה לבטוח בה' צריך הוא להשתדל בכל כוחו ובכל לבו לעשות את כל מה שצוהו ה' לעבוד אותו, ולעשות מצוותיו, ולהזהר מאשר הזהירו ממנו, כפי מה שהוא מבקש כדי שיהיה הבורא מסכים לו, במה שהוא בוטח עליו בו. שכאשר האדם מצפה מהשי"ת שהוא יגמול אותו על הבטחון, אז עליו להתאמץ למצוא חן בעיניו, והנשיאת חן בעיני אלוקים אינו אלא כשאר עושים רצונו, ומקיימין את מצוותיו.

כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות 7, 3): **עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך כרצונו, בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך.** אם אתה רוצה שהשי"ת ימלא את רצונך, אז תעשה את רצונו, דהיינו שתחפוך את מה שהוא חפץ. אבל אם תעשה את מה שלבך חפץ, במקום שהוא מתנגד לרצון ה', אזי לא יעשה את רצונך. ועיין בברטנורא שמפרש (ד"ה עשה) וז"ל: **פור ממונך בחפצי שמים כרצונך כאילו פורת אותם בחפצך, שאם עשית כן, יעשה רצונך כרצונו, כלומר יתן לך בעין יפה.** ע"כ. וכוונתו שאם האדם עושה ומקיים את מצוות ה' בחפץ הלב ובשמחה, אזי ימלא הקב"ה משאלותיו בעין יפה וביד רחבה. וע"ע שם שממשיך לפרש: **כדי שיבטל רצון אחרים, יפר עצת כל הקמים עליך לרעה... כאותה שאמרו בפרק במה אשה (שבת סג), כל העושה מצוה תתקנה אפילו גזר דין של שבעים שנה מתבטל מעליו. ע"כ. ואמר הכתוב (תהילים לו, ג): במה בה' ועשה טוב, שכן ארץ ורעה אמונה. ואמר (איכה ג, כה): טוב ה' לקונו לנפש תדרשנו.**

אין אדם שזומע לי זמפסיד

ובספר דברי יונה להגה"צ רבי יונה פארסט צ"ל מביא משל נפלא להשכיל לבני אדם דעת

חותנו קיבל המכתב, והכלה נעשה שבור ורצון בחושבה שעתה תהיה מוכרחת לישב עגונה עד אשר יזכה אביה להתעשר ולשלם הנדן להחתן. עברה מעת ההוא עשרה שנים, והכלה פתחה לעצמה חנות למכור מיני מאפייה, לפרנס את עצמה ואת בית אביה ואמה.

ויהי היום ופרצה מלחמה באותו מדינה, ועברה על חנותה חיילי הצבא, וראש הצבא היה רעב לחם, מיד נכנס בחנותה ותחב את השפוד שלו בתוך לחם אחד, והיא צעקה אליו שירחם עליה וישלם לה על הלחם שהוא רוצה לאכול, בעבור שזהו פרנסתה ופרנסת אביה ואמה, ואין לה הכנסה אחרת. אמר לה ראש הצבא שאין לו מעות עמו, אבל יש לו כמה שקאות תחת רשותו, והוא יתן לה אחד מהם כתשלומין על הלחם, וזרק את השק לתוך חנותו והלך לדרכו.

מיד הלכה הכלה לראות מה עלתה בגורלה, ופתחה את השק וראתה שהיא מלאה זהובים לרוב. ביום ההוא שלח המחותן מכתב אל החתן שברוב שמחה אפשר לו להודיע אותו שזכה להתעשר באופן נפלא, ויערכו החתונה בתקופה קרובה. ובאותה שעה זכה לראות במו עיניו כי אם מבטלים את רצון עצמו לעשות רצון השי"ת, בזה שלא רצה לבייש בת ישראל, אזי זוכים שהקב"ה עושה את רצונו באופן נפלא.

סיפר חתן המהר"ל ז"ע, ושמו הרה"ג רבי יצחק כ"ץ זצ"ל, שבכל פעם שהגיע לחותנו איזה דין תורה בענין כזה של ביטול שידוך, היה אומר שהוא אינו רוצה לדון בעניינים אלה, שהרי הוא ראה במו עיניו שאם עושים רצון השי"ת בענין זה, אזי זוכים לישועת ה' בהרף עין. ובאין ברירה היה שולח לבית דין אחרת לדון על ענין חמור כזה.

והגה"צ רבי יונה זצ"ל הסביר את הדברים בטוב טעם ודעת, שהרבה פעמים יש מחשבה לבני אדם לעשות איזה עסק שלא על פי תורה, והוא חושב שישתכר בזה, או בשאר אופנים שמתרחש לבני אדם לעבור על תורה, בחשבם שיהיה להם ריוח בזה באיזה ענין, אבל באמת טועים הם בסברתם הזו, שהרי הקב"ה הוא המשפיע להאדם את כל צרכיו, וכיצד שייך שירויה בזה שיעבור על תורתו ומצוותיו. וזהו כוונת המחבר כאן בדבריו, שאחד מעיקרי הבטחון, והיינו אם רוצה האדם שיעשה לו הקב"ה טובה את רצונותיו, אזי צריך הוא להכניע את עצמו לרצון הבורא יתברך שמו, ולעשות רצון ברצון הבורא, ועי"ז יזכה לסייעתא מן שמיא.

בטח בה' ועשה טוב

בשבוע זו חל הילולת הרה"ק בעל המהר"ל ז"ע, אשר כתב עליו הרמ"א ז"ע שעליו נאמר הכתוב 'הרמותי בחור מצאתי דוד עבדי', כי היה לו ניצוץ נשמת דוד המלך עליו השלום. מסופר שבהיותו בחור צעיר לימים כבר יצא שמעו בכל המדינה, והנגיד רבי שמעלקא רייך ע"ה מעיר וירדמיזא לקח אותו לחתן לבתו, בהיותו רך בשנים בן חמש עשרה, מיד הלך ללמוד ולקבל תורה מפי הרה"ק המהרש"ל ז"ע, כשנעשה בן שמונה עשרה קיבל אגרת מחותנו, ושם כתב שלדאבון לבו נעשה יורד מנכסיו, ועל כן הוא מודיע לו שמצדו יכול הוא לבטל השידוך, שהרי אין לו המעות בשביל הנדן, ואי אפשר לו לפרנס אותו שיוכל ללמוד במנוחה ובשלווה, ואם רוצה אפשר לו למצוא לעצמו שידוך אחר. המהר"ל ז"ל קיבל המכתב, והשיב לו לחותנו במכתב שאינו מוכן לשנות ולוותר את השידוך מפני שום סיבה שבעולם, אבל זה מסכים עמו להמתין עד שיתרצה ה' ויחזור לעושרו כבימי קדם, ויהיה ביכלתו לערוך את החתונה בהרחבה.

בני אס חכם לבך

בסלות יקרים, והחזירו להם הכהנים את הסל, אבל העניים שהיו מביאים את הביכורים בסל עני, לא היה הכהן מחזירן את הסל, אלא הסלים והביכורים שניהם ניתנו להכהנים. ולכאורה הסברא נותנת להיפך, שהרי העניים אין להם פרוטה לחייהם, ואם כן למה היו נוטלים מהם הסלים האלו, לא כן אצל העשירים שיש להם די מחסורם היו מחזירין להם את הסלים.

ואמר לפרש על פי מעשה, שפעם הודיע לאנשי איזה עיירה שהוא יבוא לערוך אתם את השבת פרשת ויגש, ויהי כשהגיע שמע הדברים בבית העני אמר נטות ביתו שהוא רוצה להביא להרבי איזה מתנה כשיגיע להעיר, אבל מה יעשה שאין לו כלום, אמר לו אשתו, הנה יש לנו במשמר הלולב של חג הסוכות העעל"ט העומדת לשריפה עם החמץ, בוא ונעשה מזה כיס של בשמים נאה, וזה נגיש להרבי כמתנה, וכל המביא דודן לתלמיד חכם כאילו מביא ביכורים. מאותה שעה ואילך בכל פעם שהיה לו איזה פנאי הקדיש עצמו לעבודת קליעת כיס הבשמים, והכין את עצמו בהכנה דרבה לקראת המצוה הגדולה, והיה מכוון לעשות נחת רוח לרבו הקדוש. ויהי בהגיע עת המקווה, נכנס העני אל הרבי בחדרת קודש עם כיס הבשמים שלו שעשה במסירת נפש כל התקופה הקודם, מיד אמר הרבי שהוא רוצה לקבל מתנתו, בהיותו רואה שמסר נפשו במסירת נפלאה לכבודו. אבל אחריו נכנס העושר שבדקות הקודמין נכנס לביתו והסתכל על כליו המפוארים והוציא משם איזה כלי של זהב, והחליט להגישו מנחה להרבי, ואמר לו הרבי שאיך רוצה לקבל זאת ממנו, שהרי לא היה לו שום מסירת הלב להביא לו מנחה זה.

וזהו הטעם למצוה זו שיקבלו הכהנים את הסל מן העני ולא מן העושר, להראות להם חובתם למקום, במה שמסרו נפשם למען כבודו יתברך, ולא חסו על גופם ועל ממונם מלהביא להקב"ה

וזל"ק: **אבל מי שיבטח על הבורא, והוא ממרה אותו, כמה הוא סכל, וכמה דעתו חלושה והכרתו, כי הוא רואה כי מי שנתמנה לו מבני אדם על דבר, - נצייר בדעתינו אם היה איזה נדיב נותן לנו רשיון על איזה דבר, וכגון שיתן לו רשות לשאוב מים מבורו וכדומה, כשהוא מצוה אותו להתעסק בצורך מצרכיו, - והיינו שהוא מתנה עמו שיעשה לו איזה ענין מצרכיו, או מזהיר אותו מדבר, ויעבר על מצוותיו, ויגיע לממנה עברו על מצותו, - ויתודע לו על הדבר שהוא עובר על מצוותיו, כי יהיה הסיבה החזקה להמנע ממנו העשות מה שבטח עליו בו.**

ובאמת זהו דבר פשוט ומוכן מאוד, שכאשר הקב"ה נותן לנו טובות והשפעות על תנאי שנקיים את מצוותיו, ונעשה את רצונו, בודאי סיבה חזקה הוא למנוע ממנו הכל אם לא נציית לדבריו. וזה ממשוך המחבר לפרש: **כל שכן מי שעבר על חקי האלוקים ומצוותיו, אשר יעד והעיר עליהם שתהיה תוחלת הבוטח עליו נכזבה כשימרהו.** שהרי הקב"ה דורש מאתנו שנעשה את רצונו בקיום תורתו ומצוותיו, ולכן אם לא נעשה את רצונו הוא לא יוכל להשפיע לנו מטובו ברצונו. **ולא יהיה ראוי להקרא בשם בוטח באלוקים.**

רחמנא לבא בעי

ובענין זה איתא מהרה"ק בעל מגן אברהם מטריסק ז"ע שהיה מפרש הדין שמצינו במצות ביכורים, 'העשירים מביאים בכוריהם בקלחות של כסף ושל זהב, והעניים מביאין אותם בסלי נצרים של ערבה קלופה, והסלים והבכורים נתנין לכהנ'ן' (ביכורים ג. ח). שהעשירים היו מביאים הביכורים

ובספר **אגרא דפירקא** (אות קסג) להרה"ק בעל **כני יששכר זי"ע**, כתב עוד יותר שגם אם נמצאים בשפל המדרגה, אפשר להתרומם ולזכות לכל טוב על ידי הבטחון: **רבים מכאובים לרשע, והבוטח כח' חסד יסוכנהו** (ותהילים לב, י), **פל הרמ"ז אפילו רשע הכוטח כח' חסד יסוכנו** – **לא יכיל ס"א לשלטא עליה**, והטעם כזה שמדת הבטחון נמשך... עיי"ש.

חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'

בארץ ישראל היה פעם אחרי תקופה ארוכה שלא ירדו הגשמים, והיה אז לפני חג המצות, ודאגו הרבנים על חג המצות דהשנה ההוא מפני שלא גדלו התבואה כדבעי. ובירושלים היה איש צדיק ושמו רבי ישראל שיקלאווער זצ"ל שהיה מתלמידי הגר"א זי"ע, וקרא לכל הקהל שיתאספו ליום תפילה, והתענו והתפללו כל הקהל הקודש שיזכו לקיים מצות מצה כתיקונה, וגם קיבלו כל בני הקהילה קבלות טובות שיהיה להם לזכות. עברה כמה ימים והקיש ישמעאלי על בית הרב רבי ישראל, ושאל אותו אם הוא רב העיר, אמר לו הן, אמר לו הערבי שיש לו בחוץ גמלים טעונים תבואה, והיות ששמע שיש מחסור לזה אצל היהודים, על כן הוא רוצה למכור אותם להם, השיב לו רבי ישראל שהוא מכיר לו טובה על זה, אבל אין לו מעות לשלם בשבילם, אמר לו הערבי שהוא מסכים להמתין עד ערב פסח לקבל המעות. מיד התחיל הרב לקבץ נדבות מכל הקהל הקודש, ובתקופה קצרה עלה בידו כל הסכום, ויהי בערב פסח המתין הרב על הערבי שיטול מעמו המעות, אבל לא הגיע אליו.

וכל זה שכאשר האדם עושה רצון הבורא ית', אזי הקב"ה עושה רצונו, וממלא בעבורו כל משאלותיו. ובפרט כשעומדים בימים הללו, שבאים אנחנו לבקש מהשי"ת סליחה וכפרה, ועל

הביכורים בהסל הכי חשוב שהיה ביכלתם, לא כן העשיר שלא היה לא שום טירחא ויגיעה במתנה זו לא רצה הקב"ה לקבל מהם כליהם.

וזהו בכל ענין שהוא, שאם האדם מוסר עצמו לעשות רצונו ית' בלב שלם, אזי ימלא לו הקב"ה רצונותיו, לא כן אם האדם יבוא כעשיר ויעשה מצוות ה' כשהוא רוצה, ולא יבטל רצונו לרצון ה', אזי ימנע הקב"ה ממנו הטובה.

וזל"ק: **אך הוא כמו שאמר הכתוב** (איוב כ, ה): **כי מה תקות הנף כי יבצע**. – איזה תוחלת ותקוה יש לאיש הכוזב כשהוא עושה דברי רמאות. איך יכול הצבוע לקוות חסד ה', אם הוא בעצמו אינו איש אמיתי, וממשיך - **כי ישל אלוך נפשו**, – מפני שה' יקח ממנו את נפשו, **הצעקתו ישמע קל**. **ואמר** (ירמיהו ז, ט): **הגנב ונאף והשבע לשקר**. **ואמר** (שם, י): **ובאתם ועמדתם לפני בבית הזה אשר נקרא שמי עליו**. **ואמר** (שם, יב): **המערת פריצים היה הבית הזה אשר נקרא שמי עליו**.

כי אתה עמדי

ועל האדם לידע שעיקר הכל לבטוח בה', ואם יבטח עליו בכל לבו אזי יזכה לכל טוב, וכמו שכתב בספה"ק **ישמח ישראל** (נח, ג): **מזה יראה כל אדם לחזק את עצמו במדת הבטחון בכל הענינים, הן בעניני העולם הזה, והן בעניני העולם הבא, עבודת הבורא ברוך הוא, אף אם הוא יודע בעצמו שמכף רגלו ועד ראשו אין בו מתום ומלוכך ומטונף בכל מיני טיטופים... ובאמת כמו שמבואר בספר האמונה והבטחון (פרק א') שקודם הבטחון צריך להיות מאמין באמונה שלימה בהבורא ית"ש ואחריו יהיה הבטחון, לפי שאין אדם בוטח אלא במי שמאמין שיכולת בידו למלא שאלתו... עיי"ש.**

לקיים מצוותיו בשלימות, ועי"ז נזכה לשנה טובה
ומבורכת בכל הענינים.

השנה החדשה שישפע עלינו פרנסה והרחבה בכל
הענינים בשפע, צריך האדם לקבל על עצמו מחדש

שיעור כ"ד - יום א' פר' נה תשפ"ד

בתוכן:

חסדך בקרב היכלך / הכל על מקומו יבוא בשלום / גדול העצה ורב העליליה / איש צדיק – תמים / אין חקר לתבונתו / ויתחזק דוד ב'ה' אלוקיו / ואחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא

חסדך בקרב היכלך

בעזרת ה' נתחיל זמן החדש בהמשך הלימודים על הסדר, והיות שממקרי הזמן אשר אנו עומדים בהם חובה עלינו להתחזק במדה זו של בטחון שאנו עוסקים בו, על כן נדבר קצת מהנוגע לנו עכשיו. מעשה נורא מסופר בספרי קורות הימים על תלמידו של הרמב"ן הק' ז"ע, שבסוף ימיו נחלה למאוד, ובא אליו רבו הרמב"ן לבקרו בתוך ביתו, וכאשר ראה הרמב"ן במצבו שקרוב הוא למות, מסר לו הרמב"ן קמיע, ואמר לו: הנה בעולם העליון יש היכל אחד ושמו "כסאות למשפט", ושם שורה השכינה הקדושה, והנני מבקש ממך, שכשתגיע לעולם העליון תבקש מן המלאכים שיגיהו אותך להיכל זה, ותראה להם הקמיע, וכשתגיע לשם תשאול מהשיר"ת כמה שאלות שיש לי באופן הנהגתו את העולם, וגם תשאל הטעם למיתתך בהיותך צעיר לימים. לא ארכו הימים ותלמידו עלה לשמי מרום, לעולם שכולו טוב.

ויהי היום ואצל חלונו של הרמב"ן נתגלה אליו תלמידו בהקיץ, וסיפר לו דברים כהווייתן: הנה כשהגעתי לעולם העליון עליתי בהיכלות קדושות וגדולות מאוד, ובכל מקום שרציתי ליכנס, הראתי להממונים את הקמיע, והרשו אותי ליכנס בכל מקום אשר עין לא ראתה, וכשהגעתי להיכל הק' "כסאות למשפט" נכנסתי, אבל בשעה שרציתי

להציע השאלות כבר לא היה בידי שום שאלה, כי הכל נתיישב על אופניו כבר קודם שהגעתי לשם.

וזהו יסוד נפלא לכל הפליאות והתמיהות שיש לבני אדם בעולם הזה, כי באמת כולם יתבטלו אם רק נבין ונשיג אפס קצהו של הנהגת הבורא ית"ש, ובעולם הזה אי אפשר להשיג כלל עומק כוונתו ית'. וכדאיתא בספר **בינת משה** (לחנוכה) באריכות: וידוע שהגם שלפעמים בא ח"ו איזה גזירה וצער על ישראל, האמת הוא כי מאתו לא תצא הרעות, וכל טוב גנוז בגוי', אלא שלעינינו נראה שהוא לא טוב, אבל באמת הוא טוב לנו, וכאשר סיפר לנו בימי מו"ז הה"ק מו"ה אלימלך ז"ל שבימיו נגזרה גזירה קשה על ישראל ר"ל, והיה מתאמץ בתפילה בכל עוז לבטלה במסירת נפשו עד שנגלה אליו רבו הקדוש מו"ה דוב בער זצ"ל מ"מ דק"ק ראוונע, ואמר לו: לא אמרתי לכם התפללו בעדי כל הימים אשר אנכי חי אני מעבב כל הגזירות, וישאלוהו הלא גדולים צדיקים כו' יותר מבחיייהם מתפלל גם עתה בעדינו, ויענהו כל עוד היותי חי בעולם הזה ולפי מראה עיני הבשר שלנו נחשב לצער והייתי יכול לעכב, אבל פה בעולם העליון אני רואה שהכל טובה, וכי אנכב מלחטיב לישראל. ע"כ.

ולפי זה איתא לפרש בשם הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפמא זי"ע הכתוב (תהילים נוה): דמיני

תפילה שאמר 'שומר ה' את כל אוהביו ואת כל הרשעים', והאם נכון הדבר להמשיך טובה לרשעים. והשני נכנס להתפלה כאשר כבר עמד להתפלל, ושמע הבעל תפילה אומר 'את כל אוהביו ואת כל הרשעים ישמיד', והיות שלא שמע ראשית הכתוב היה לו טענות על הבעל תפילה. אבל אם האדם שומע צורת כל הדברים בשלימות אזי אין לו טענות וקושיות כלל.

וגישה זו צריך להיות אצילנו כאשר נמצאים במצבים כאלו, שלך מקרה ומקרה יש חשבון משמי מעל, והגם שצריכין להתפלל על ישועת ה', מכל מקום צריכין לבטוח בה' שהוא יודע מה טוב בעבורנו, ואין לנו שום השגה כלשהו להשיג בעומק כוונתו.

גדול העצה ורב העלייה

פרק ג' - וזל"ק: וההקדמה החמישית הנצרכת למדת הבטחון, **שיתבאר אצלו כי השלמת הדברים המתחדשים בעולם הזה לאחר היצירה הוא בשני דברים -** והוא שיש שני מהלכים אשר באמצעותם מתרחש כל דבר בעולם. **אחד מהם, גזירת הבורא יתעלה, והפצו ביציאתם אל גבול ההויה,** - והיינו שהטעם להתרחש הוא גזירת הבורא ית' שיהיה כן.

והשני, סיבות ומצועים, מהם קרובים ומהם רחוקים, ומהם נגלים ומהם נסתרים, וכולם רצים להשלים מה שנגזר היותו והראותו בעזר האלוקים להם על זה. ומבאר - **ודמיון הסיבות הקרובות, בהוצאת המים ממצמקי הארץ בגלגל בכלים המעלים את המים מן הבאר. וסבתו הרחוקה אל הגלגל ומניעתו להעלות המים מתחתיות הבאר אל פני הארץ.** - והיינו שבכל פעולה שהאדם מכין

אלוקים חסדך בקרב היכלך. כי בעולם הזה לפעמים נראים כמה דברים כמדת אלוקים, אבל כאשר נמצא בקרב היכלך במחיצת הקב"ה נבין כי הכל הוא חסד גמור מאת הבורא יתעלה. וכן מתפרש לפי"ז הכתובים בפרשת כי תשא, ששאל משה מאת ה' 'הודיעני נא את דרכיך', והשיב לו הקב"ה, שכאשר תמצא אצלי בשמי מרום תבין הכל.

הכל על מקומו יבוא בשלום

משל נפלא המשיל הגה"ק בעל החפץ חיים זצ"ל להענין, שפעם הגיע אורח בעיר אחת לשהות על שבת קודש, ובכל השבת היה עומד משתומם על התנהגות הגבאי עם המתפללים, שלשליח ציבור כיבד אדם זה צעיר לימים, וכל העליות חילק שלא על הסדר, התחיל בצפון והלך למערב, ולאחר מכן אחד מפני המזרח, ומכבד פעם לבחורים ופעם לזקנים, במוצאי שבת החליט בדעתו ליגש להגבאי ולעודרו על התנהגותו שלא ביושר, וצעק עליו בקללות נמרצות. השיב לו הגבאי הרי הנך אורח בבית המדרש הלז, ואם כן כיצד תוכל לעודר אותי על הדבר שאין לך שום ידיעה בכל הענין, ואם תישב כאן כמה שבועות תבין מאלף הטעם לכל דבר שעשיתי, שהרי לזה הוצרתי ליתן עליה זה בשביל שהיה חיוב, וזה קיבל העמוד משום שהוא בעל שמחה וכן הלאה, ועכשיו שאתה אורח בבית מלוני בודאי תתמה על הדבר.

בזה הסביר החפץ חיים שכן טראה הדבר כאשר אנו מתחילים לשאול ולהקשות על הנהגת הבורא ית"ש, שהרי אנו נחשבים בעולם הזה כאורחים לתקופה קצרה שאינו מבין כלל מה מתרחש כאן, ואם כן אי אפשר לנו להקשות על שום דבר, ורק להאמין שיש אחד יחיד ומיוחד שהוא מנהיג את עולמו בחשבון מופלא, דבר דבר על אופניו. וכן אומרים בבדיחותא על אחד שהתפלל בביהמ"ד, והיות שיצא באמצע התפילה, טען על הבעל

והנה מדת הבטחון והתמימות הוא מדת הצדיקים כמו שכתב בספרה"ק רבינו בחיי (פרשת פינחס ד"ה מגדל עז), שאי אפשר להגיע למדריגת צדיק רק עם בטחון בה, ובה תר"ד: וידוע שאין אדם נקרא צדיק אלא הבוטח בו, כענין שכתוב (משלי כח): וצדיקים ככפיר יבטח, כי כל אחד מהם בוטח בשם יתעלה, ככפיר הבוטח בכוחו, ולמדך הכתוב כי הצדיק ירוץ בבטחונו להשתדל במצוות ויעבוד הש"י לילה ויום, ויטרח לכבוד שמו ולא ילאה כי נפשו השכלית תאמצהו ותוסיף בו כח, וכן אמר הנביא (ישעיה נז): וקוץ ה' יחליפו כח, יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייגעו וילכו ולא ייעפו, באור זה כי יטרחו טורח גדול ולא ייגעו, כי יש מצוות צריכות טורח גדול ועמל יתר כגון פדיון שבויים והצלת נפשות שהם מצוות שצריכות זריזות גדולה, ועו"א ירוצו ולא ייגעו, ירצה לומר כי הצדיקים מחליפין כח וגבורה כעבודה ובמצוות וע"כ אין גלאים... וכן יש מצוות שהם צריכות שקידה והתמדה כגון תלמיד תורה וקנין מדות היראה, צריך האדם שירגיל עצמו בהם עד שתתרגל בהם יחזור לו לטבע... עיי"ש.

ואפשר לבאר למה אכן נצרך מדת הבטחון והתמימות להיות צדיק. והמבואר מהראשונים, וכן כותב החובת הלככות בפתיחתו לספרו, דיש שני חלקי עבודת האדם לבוראו, האחד הוא מצוות מעשיות המוטל על האדם לעשות, והשני הוא חובת הלבבות שעל האדם להיות עם אמונה ובטחון בבוראו כראוי. הבה ונתבונן האם שייך במציאות להיות עובד ה' אם אין מאמינים ובטחים בו כראוי, ונגקוט לדוגמא 'נח איש צדיק', שכל העולם כולו עמדו מכנגדו, וצחקו ממנו על בנייתו התיבה, והיות שהיה לו אמונה במה שציוה לו הבורא היה לו הכוחות הנפש לעמוד בכל הנסיונות.

סיפר ראש ישיבת נוהכרדוק זצ"ל שהיה חתן הסבא מקעלעם זצ"ל, שפעם אירע אצל חותנו שנפלו באמבעס סמוך לביתו בליל שבת קודש

ורוצה לעשות, הרי יש סיבות קרובות, וסיבות רחוקות, ומביא לדוגמא הענין של שאיבת מים ממעמקי האדמה באמצעות גלגל מים, שהדלי והחבל הקשור אצלו הם מסיבות הקרובים להמכוון, והבהמה שהאדם קושר לגלגל השאיבה כדי לספק כח העבודה נקרא סיבות הרחוקות, ועל כולם הוא האדם שהעמיד כל הסיבות האלו להגיע להמכוון, שהוא היותר רחוק מן כל הפעולות, אך הסיבות אשר בין האדם והכלים – והיינו שכל הגורמים האמצעיים אשר עומדים באמצע האדם והכלים, הם – מצויעים בין שני הדברים. והם הבהמה והעגולים והחבל, ואם יקרה פגע לאחת מן הסיבות הנזכרות לא יגמר הענין על המכוון.

ובאופן זה הוא מה שמתרחש בעולם, שלכולם יש בורא עולם המסבב את כל הסיבות כולם, וכמו שכל אחד מבין שאם אין אדם שייכין את הסיבות לשאיבת המים לא יהיה כאן כלום, כן הוא האופן שהקב"ה מנהג את עולמו, שמכין הרבה סיבות וגורמים שעל פיהם יתרחש כל דבר בעולם, אבל הוא עונד תחת כולם, ומבלעדי עזרתו אין כלום. וזה מבאר המחבר: וכן שאר המעשים היוצאים אל ההויה לא יתקבצו מן האדם וזולתו, כי אם בגזירת האלוקים והזמנתו הסיבות אשר בהן הגמרם. כמו שכתוב (שמואל א' ג, ג): ולו נתכנו עלילות. ואמר (ירמיה לג, יט): גדול העצה ורב העלילה. ואמר (מלכים א' יב, טו): כי היתה סיבה מעם ה'. ואם תהיינה הסיבות נעדרות בכלל, לא תגמר יציאת דבר מן הפעולות הטבעיות אל גדר ההויה.

איש צדיק – תמים

בפרשה זו – פרשת נח מבואר בכתוב שני מעלות על נח, (בראשית ו, ט): איש צדיק ותמים,

שנתיישב דוד עם אנשיו בעיר צקלג, וביום מן הימים הלך ללחום עם המדינות הקרובים, ובעת ההוא נכנס העמקלי בעיר צקלג, וישבו את הנשים אשר בה מקטן ועד גדול, וגם שרפו את כל העיר, וכאשר חזר דוד המלך אל העיר 'והנה שרופה באש ונשיהם ובניהם ובנותיהם נשבו, וישא דוד והעם אשר אתו את קולם ויבכו עד אשר אין בהם כח לבכות', ובאותה שעה התחילו כל אנשיו של דוד לטעון עליו על אשר השאיר את הנשים וכל ממונם באין שומר, והגיע למצב שגם רצו לסקלו רח"ל, אבל באותה שעה כתיב "ויתחזק דוד בה" אלוקיו". והלך לשאול בהאורים ותומים, ודרך אחרי העמלקים, והציל את כל אנשיו מידם.

והיה אומר הרה"ק החפץ חיים זצ"ל, שבעת המלחמת העולם הראשונה, היה אביו ובני ביתו מתחזק בדברים אלו תמיד, כי גם כשנמצאים בדיוטא התחתונה, ובדברך הטבע אין מקום לישועה, צריך האדם להתחזק בבטחון בה', עד אשר ישקיף מן השמים וירחם עלינו ויוצאינו מאפילה לאור גדול.

ואחרי ככלות הכל לכדו ימלוך נורא

מעשה נורא מסופר על הגה"ק הכתב סופר זי"ע, שפעם היה יהודי בעיר פּרעשבורג שעמד למשפט על שמצאו אצלו מעות גנובים מאת דר העיר, ומעשה שהיה כך היה שהעבד שלו ראה שק של מעות מהשר, וגנב אותו, והיות שחשש שלא ימצאו המעות אצלו הטמינו בבית הבעל הבית שלו, וכאשר נתוודע הדבר שגנבו מעות מן השר, חפשו בכל העיר ומצאו המעות אצל היהודי, ונפסק עליו מיתה רח"ל. היהודי הלך להכתב סופר, וסיפר לו את כל הנעשה ומן הבלבול שהעלילו עליו, והכתב סופר התחיל להרעיש עולם ומלואו

בשעת קידוש, וכולם רצו להמתין את עצמן, אבל חותנו המשיך לעמוד על מעמדו כמקודם עם הכוס של קידוש בידו, וכאילו שלא התרחש כלום סביביו. וכאשר חזרו כולם כשנשקט המצב, ראו שלא נפלה אפילו טיפה אחת מהכוס שלו, וכל זה מגודל הבטחון שלו.

אין חקר לתבונתו

נחזור לדברי המחבר שהעמיד שני אופנים להנהגת הבורא ית', והראשון הוא גזירתו על הדבר שתעשה, והשנית הוא שנעשה על ידי אמצעים וגורמים. ראיתי מהגאון רבי אביגדור מיללער זצ"ל שפירוש דברי המחבר כאן: גם בימינו הוא עושה ניסים שלא בדרך הטבע. היה אדם חסר חשיבות, ושמו היטלר ימ"ש, שהצליח להשתלט על מליוני אנשים. נראה שהוא כמעט נס שדבר זה יתרחש, איננו רואים האיק גורם ותוצאה יצדיקו דבר זה, ובדאי שיש אנשים שמנסים 'להסביר' בסיבות שונות את כוחו ושליטתו, אך באמת זה נס ישיר מאת ה'.

ולכן גם כאשר נדמה לנו שהדברים מתנהלים לפי המהלך הפשוט של גורם ותוצאה, למשל כשאנשים נבחרים לשררה בשלטון דמוקרטי, או כשהמלכים יורשים את כס מלכותם מאביהם, השית"ת עדיין מנהל את הענינים כדי שתהליך של גורם ותוצאה יצא באופן שהוא חפץ בו, ונמצא שיש כאן ב' מהלכים שונים, המהלך של התערבות ישרה, והמהלך של גורם ותוצאה, אבל שניהם הם תחת שליטתו המוחלטת של השית"ת.

ויתחזק דוד בה' אלוקיו

ובימים אלו עלינו לחיות עם מדת דוד המלך עליו השלום, שהיה מתחזק בהשית"ת בכל עת. וכמסופר בספר שמואל א' באריכות (פרק ל'),

עשיתי כל אשר בידי, וראיתי שאין שום מקום לישועה, ועכשיו אין כוחינו אלא בפה, להתפלל אל ה' שיושיע את היהודי הזה, ושערי דמעות לא ננעלו. ויהי בעת המשפט, התחיל השופט לברר הענין, עד שהחשיד את העבד של היהודי, ונתגלה להם האמת שהוא היה הגנב, וניצל ממות לחיים.

וזה עלינו לדעת בכל עת, כי אחרי ככלות הכל לבדו ימלוך נורא, וכשננעלו כל השערים, ביד ה' להאיר את הדבר לאורה ולשמחה למעלה מדרך הטבע. ויהי רצון שננצל כולנו בפגעי הזמן, ונזכה במהרה לראות בחסדו הגדול, בביאת גו"צ בב"א.

בשביל היהודי, והלך לפעול אצל השדים הגדולים, אבל אחרי ככלות הכל לא עלתה בידו לפעול כלום.

ויהי כאשר התקרב יום הדין הנורא על היהודי, נתגלה להכתב סופר אביו הקדוש בעל החתם סופר זי"ע בחלום, וצעק עליו: הרי כיצד אתה ישן על מיטתך כאשר ביום המחרת ימותו יהודי בעיניך נקי מכל חטא! שאל אותו הכתב סופר, ומה אעשה הרי עשיתי כל אשר בידי לעשות, שאל אותו הכתב סופר: האם התפללת כראוי להשי"ת?! מיד עמד הכתב סופר ממטתו וקרא לאסף כל העיר בבית המדרש, ודרש לפניהם: מורי ורבותי, הנה

דברי תורה

דברות קודש אצל שר"ס פרשת כי תשא תשי"ט

על פי המשפט כי כשהאדם חוטא אין בחינתו בחינת אדם על דרך שאמרם ז"ל (זוה"ק ח"א קכא.) אין אדם חוטא אל א"כ נכנסה בו רוח שטות, ונעשה בהמה, וביום שחזר בתשובה רוח היא באנוש ועלה ממודריות בהמה למודריות אדם, האם ראוי הוא להמית האדם זה תחת זהמה, ולזה יציא דוגמת החוטא כשהיה זהמה, וישתתף עמה בצער החושב כי ראוי הוא לעשות בו משפט זה, וראוי להקריב תמורתו שהיא זהמה.

ובזה יש להצין לאין האדם נדחה אל כשהי' זהמה היה נדחה, ובאמת אינו חוזר ונראה אל עושין לו תמורה לזהמה וממיתין, אל האדם הוא החלק אלהי ממעל ולכן אין להמית האדם ולכן מציא קרבן שהוא זהמה שהחלק הזהמה שלו כריך כפרה.

והחת"ם צפרשטינו צד"ה אך את שבתמי תשמורו כי אות היא צניי וצניכס לדרכתם לדעת כי אני ד' מקדשכם וז"ל י"ל כי ידוע שקדושת משכן היא קדושה נפלאה, והי' כריך צעשייתה חכמה ותצונה ודעת כמו צשמים וצאריך כמשחז"ל, ועוד שהוא [המשכן] יותר חשוב מצריאת שמים וארך,

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל וגו'. וידוע קושית הספרים דלמה וזה ליתן דוקא מחצית השקל, ולא כל.

עוד ידוע מאמר חז"ל גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה עולם דעתיד המן לשקול שקלים כדי להרוג את ישראל ולפיקך הקדים שקליהם לשקליו.

ונראה לצאר בהקדם מה שהקשה בספר בכורות אור צ' קשיות צענין הצאת קרבן לאדם שחטא, א' דלמה מהני תשובה הא נקטינן נראה ונדחה אינו חוזר ונראה,

ועוד כריך להצין על מה שמציאים קרבן שהוא זהמה שיכפר על חטא האדם דמה שייכות יש מזהמה לחטא של האדם.

והנה באור החיים הקדוש פרשת שמיני (קאפיעל ע' ח') עה"פ ויקרב אהרן אל המזבח, כ' וראיתי לתת לב צענין לפי מה שקדם לנו (תחומא שופטים א') כי נצבע ד' להעמיד העולם וצריאיו צמשפט, וכל האומר דהקצ"ה וותרן יותרו צני מעיו, א"כ אם נפש החוטאת משפטת תמות איך יציא קרבן, ומתרחן האור החיים הקדוש ונראה כי טעם נכון יש בצצר

האור החיים הקדוש, וזוה א"ש שמשו"ה לזה הקצ"ה להציל דוקא חיי שקל משום דצא לרמו דיש צ' חלקים צהאדם א' הוא חלק אלקי ממעל שאינו צריך שום כפרה דאינו חוטא והוא דבר שלמעלה מן הכל משום שהוא דבוק צהשם, ויש עוד חלק הצ' דהאדם היינו הנפש הצהמית כשחוטא ונעשה צבהמה, וכפרה אינו צריך אלא על חלק השני, ולכן מציאין חיי שקל חלק הא' אי"ש כפרה.

ובזה יכול נמי לפרש מה שאמר המדרש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקליו ולכך הקדים שקליהם לשקליו, דהנה המן אמר לאחשורוש דיכול לעשות גזירה על ישראל כיוון שחטאו והנפש החוטאת תמות ונתן שקלים לזה, אצל הקצ"ה הקדים שקליהם לשקליו פירש שזוה ליתן המחצית השקל דחזינן צו דאינו נותנים שקל שלם אלא מחצית לומר דאין האדם חוטא אלא החלק הצהמה, ולכן אין טענה של המן כלום.

דאלו התם ציד א' כדכתוב אף ידי יסדה ארץ, ואלו מקדש הויה כנוו ידיך צשתי ידיים כצביון, ואפ"ה שצת עדיף משניהם שהרי לכך סמכו לו ענין שצת לומר שאין מלאכת המשכן דוחה שצת, נמלא שצת עדיף מצריאת שמים וארץ וממקדש ה', והנה כתיב אף את שצתתי תשמורו למעט פקוח נפש שדחה את השצת, א"כ נפש אחת מישראל עדיף מן הכל, והטעם כי ישראל דבקים בהשם ממש ועתידים שיקראו בשמו יתברך ושיאמרו לפניהם קדוש, ע"כ אניהו עדיפא מן הכל, וזה הרמו שמע ישראל הויה שמע ר"ת שצת משכן עולם ולמעלה מהם ישראל ואין עליהם כי אס הקצ"ה, והיינו שמע ישראל ד' עכ"ל

והנה חזינן מזה דישראל הוא דבר גדול עד מאוד משום שיש להם האפשרות להדבק בהשם ממש וזה שאדם חוטא לפעמים בודאי אינו האדם ולכן יכול להציל קרבן כמש"כ צס

ויהיו ימי יצחק

דברי הספד על ב"ק מרז רבינו זצוקללה"ה

דברי הספד ע"י הנה"צ אבד"ק חוות דעת שליט"א
בעת מסע הלוי' בבית מדרשינו - ב' בשלח תשפ"ב

השפעה אויף אנדערע אידן, אבער עס איז דא צדיקים וואס "בחצרות אלקינו יפריחו", זיי זענען משפיע פאר אנדערע אידן אז די אידן שיינען אויך בחצרות אלקינו, דאס איז די ברודער געווען "בחצרות אלקינו יפריחו" ער האט משפיע געווען אויף אנדערע, און טאקע אויף געשטעלט די ביהמ"ד "לב שמח" אלעסק.

ויזרע יצחק' וימצא מאה שערים

דער פסוק זאגט "ויצחק בא מבוא באר לחי רואי והוא יושב בארץ הנגב", כ'געדענק ווי דער ברודער האט זיך אריינגעצויגן דא אין די געגנט אין די תש"כ יארן, ווען ס'איז געווען אן ארץ הנגב, טרוקן פון אלעם, און אדאנק אים זעט מען היינט ווי ס'בליעט אידישקייט דא, כ'געדענק ווי ער האט געהאלטן חשבון פון אלע בנינים ארום ארום, וואו עס וואוינען ערלים, אז ס'זאלן אריינקומען אידן, ער האט אריינגעלייגט כוחות עצמות צו האבן קאנעקשאנס מיט די אלע מעגליכקייטן אז עס זאל ווערן איבערגעדרייט אלס אידישער מקום, ס'איז געווען דעמאלט אזא ארץ הנגב.

הדיבור סגור

דער פסוק אין פרשת בשלח זאגט סגר עליהם 'המדבר' טייטשן חסידישע ספרים אז דער דיבור איז פארמאכט מען קען נישט רעדן, מען ווייסט נישט ווי אנצוהייבען און ווי צו ענדיגען.

ממשיך שלשלת 'אלעסק'
בבחינת בחצרות אלקינו יפריחו

דער ברודער (אדמו"ר מסאראזענקא) האט שוין דערמאנט אז די טאטע ז"ל האט אים א נאמען געגעבן נאכן הייליגען זיידען ר' איצקל ז"ל אדמו"ר מאלעסק בסטאניסלאוו, וואס די טאטע האט זיך נאך געדרייט און מקבל געווען פון אים, און ער האט נאך מקבל געווען, און נאך געווען א יושב בשלחנו פונעם הייליגען זיידן די "לב שמח", די טאטע ז"ל פלעגט נאך זאגן די "לב שמח" עס שטייט און פסוק, "שתולים בבית ה' בחצרות אלקינו יפריחו", טייטשט ער פשוט שתולים בבית ה' עס איז דא צדיקים וואס זיי זענען "שתולים בבית ה'", דינען דעם אויברשטען אליין פאר זיך זיי האבן נישט קיין

זאגן דעם "וידוי דרבינו ניסים", האט ער נאך יעצט געוואלט האבן תלמידים בעלי תשובה. איך אליין קען עדות זאגן, כ'האב געזען ווי ער נעמט אידן און ער מאכט זיי פאר בעלי תשובה, אידן וואס זענען געקומען פון שטובער וואו מ'האט גארנישט געהאלטן, און זיי האבן אויפגעשטעלט לעכטיגע אידישע שטובער, אדאנק זיין זכות.

כ'האב אליין געזען ווי א איד, א כהן וואס איז אריין געקומען צו אים, און אים מכבד געווען מיט סידור קידושין, און דער איד האט געוואלט חתונה האבן מיט א גרושה, און ער האט געשריגן אויף אים: "דו ביזט א כהן, און דו טארסט נישט חתונה האבן מיט א גרושה!" און יענער האט פרובירט מיט געלט מיט אלעמען אז ער זאל אים דורך לאזן און גארנישט טוהן, און ער האט זיכער געמאכט אז דאס זאל נישט צושטאנד קומען.

ביתו הי' פתוח לכל

אין זיין שטוב האבן זיך געדרייט אלע צעבראכענע לבבות המרים, אזעלכע אידן וואס האבן נישט געהאט וואו צו זיין, ביי אים האבן זיי געטראפן א פלאץ.

גיבור חיל

א שאד, ס'איז דא אזויפיל נייע אייניקלעך וואס געדענקען נישט וואס מיינט אן "איש חי ורב פעלים". איך האב געהערט פון טאטן ז"ל וואס ער האט נאכגעזאגט פון קאצקער רבי'ן, אויף אן אלטן איד וואס איז אוועק ביי די נייציג, האט ער געזאגט ס'איז נישט אוועק איינער פון נייציג יאר "ס'איז אוועק דריי יונגעלייט

בוצין בוצין מקטפי' ידיע

און דאס אלעס איז געוועהן נאר אדאנק 'ויצחק בא', ער האט געברענגט מיט זיך אזא רייכן עבר. כ'האב געהערט פון חברים זיינע, וואס האבן געלערנט מיט אים צוזאמען אין די ישיבה, אז מ'האט אים געקענט פרעגן אין גאנץ שו"ע, פון אנפאנג ביזן סוף האט ער געדענקט יעדן סעיף קטן! ער איז געווען א בקי נפלא אלס בחור, עס איז נישט געווען א דף אין גמרא וואס ער זאל נישט געדענקען וואו ס'שטייט.

ללמוד,

די גמרא זאגט אין מס' יומא "יצחק זקן ויושב בשיבה". אלע יארן איז ער געווען א יושב בשיבה, ווען מ'איז אריינגעקומען צו אים איז ער געזיצן און געלערנט.

וללמד

און ער האט מרביץ תורה געווען כל ימי חייו, ער האט פארגעלערנט דא אין ביהמ"ד כמה פעמים ש"ס, ער האט אין דעם ביהמ"ד אריינגעברענגט אזא רוח החיים, און די אלע אידן וואס וואוינען דא אינעם געגנט זאלן וויסן אז דאס אלעס איז בכוחו ובזכותו.

ואת הנפש אשר עשו

עס איז נישט דערמאנט געווארן דא די וויכטיגע ישיבה וואס ער האט געמאכט, ער האט געמאכט א ישיבה פאר אלע מיני אידן, א ישיבה פאר "בעלי תשובה", און מ'זעט ער האט עס נאך יעצט אויך אינדין געהאט, וואס ער האט געלאזט בצוואה אז מ'זאל נישט מארייך זיין בשבחו, נאר מ'זאל מעורר זיין תשובה צו טון, האט ער אינזין געהאט אז מ'זאל יעצט

אהבה ויראה

איך האב געהערט פונעם טאטע זצ"ל אויף די וואכדיגע פרשה, די פסוק זאגט סוף סדרה "וידוי משה כבדים וכו' ואהרן וחור תמכו בידי מזה אחד ומזה אחד", האט ער געזאגט אז א כח פון א מנהיג איז אז ער האט צוויי כוחות, איינס די מדה פון קנאות די מדה פון פייער ער שטעלט זיך ארויס קעגן א יעדע פירצה, וואס דאס איז חור די מדה פון קנאות, און פון די צווייטע זייט די מדה פון אהבה מקרב זיי א יעדע איד, וואס דאס איז אהרן וואס איז געווען א אוהב שלום ורודף שלום, דאס איז פשוט וידי משה וכו', דאס ווייזט אויף א מנהיג, ואהרן וחור תמכו מזה אחד ומזה אחד, דאס האט מען געזען ביי מיין ברודער זצ"ל, די רבי פון די קהילה, יעדער וואס איז נאר נאנט געקומען צו אים האט געזען א העכערקייט, א דערהויבנקייט, א גוטסקייט, א ברען פאר אידשקייט.

זאל דער אויברשטער העלפן ער זאל ממליץ טוב זיינע חשובע קינדער, די רבנן, די מרביצי תורה וואס גייען בדרכי אבותיהם, און דער אויברשטער זאל העלפן די אלע אידן וואס דארפן רפואת און ישועות זאלן געהאלפן ווערן, און דער אויברשטער זאל העלפן אז עס זאל שוין מקיום ווערן, ומחה ה' דמעה ונאמר אמן.

פון דרייסיג יאר". דער ברודער ז"ל איז נישט געווען קיין 90, אבער איז געווען א כח פון דריי כוחות, ער האט געדינט דעם אויבערשטן "בכל לבבו, בכל נפשו, ובכל מאודו".

גוזר גזירה בזכות התורה

די גמ' אין מס' ב"מ דף פ"ה דרשנ'ט אויפן פסוק אין ירמיהו, לכן כה אמר ה' וכו' וואס תוציא יקר מזולל כפי תהיה", אז כל המלמד את בן עם הארץ אפי' הקב"ה גוזר גזירה מבטלה בשבילו, די מאמע זאל זיין געזונט, איז נישט געזונט געווען ביי זיין חתונה און זי האט זיך נישט משתתף געווען, און זי איז נאכאלץ נישט געזונט, זיי גוזר א גזירה אז זי זאל האבן א רפואה שלימה, דו האסט דאך אזא זכות דו האסט געלערנט מיט אזויפיל בני עם הארצים.

ראש של המשפחה

עס איז נישט שייך מאריך צו זיין ווייל דאס איז דאך געווען זיין רצון, איך וועל מסיים זיין, איך וויל אים בעטן מחילה, ער האט אזויפיל געטון פאר אונז עס איז נישט געווען מעגליך אונז זאל אים צורק באצאלן, ער איז געווען אזא לב טוב, די ברודער האט שוין דערמאנט אז ער איז געווען דאהי די ראש המשפחה, די גאנצע ראש האט ער אריין געלייגט אין די משפחה.

היות שבעזרת השם מופיע הגליון בכל חודש
לאור עולם כלול בהדרו וההוצאות הם הרבה

א"כ ניתן הזדמנות למי שרוצה ליטול חלק

לזכות | לע"נ | שמחה

יכול להתקשר להמכון

347-450-8173

או dtalesk@gmail.com

זכות הרבים תלוי בו

קהל לב שמוח

תלמידי בית מדרש אורחורי ופניקס
בשיתוף עם מוסד אורחורי שווייץ

בס"ד

מתכבדים אנו להזמין את מע"כ שיחיו לבא ולהשתתף אצל

דינעך השנתית

החמישים ושמונה
להחזקת בית מדרשינו

יום א' פ' ויקהל

כ"ג אדר א'

בשעה 7:00 בערב

THE PALACE 780 MCDONALD AVE
BROOKLYN, NY 11218

ישיבת האש

פה מפיק מרגליות מו"ה נחמן לעווני שיחי

נואם הכבוד

הרב הגאון נואם בחסד עליון מחשובי מתפללי בית מדרשינו
רבי **אחרי שמואל פאהווא שליט"א**
רב ודומ"ץ בקהל יטב לב סאטמר ב.פ.

פרס בן יכבד אב

הני תרי צנתרא דדהבא האחים
ר' שמעון ור' בעדל פרוכטער שיחי
לע"נ אביהם מחשובי מתפללי בית מדרשינו
מו"ה יהודה צבי ע"ה ב"ר יעקב נ"י
נפ' כ"ה טבת תשפ"ד

פרס קובע עתים

סיום מסכת בבא קמא במסגת דף היומי
ע"י מו"ה ר' ברוך מרדכי שטיינבווארגער שיחי
לע"נ אביו הרה"ג הרב אפרים זלמן בן הרב הגאון משה דוד זצ"ל
נפ' ט"ו טבת תשפ"ד

הדינעך מוקדש

לע"נ מרת פרל בת ר' יעקב יהודה וינהבד ע"ה
נפ' י"א אלול תשפ"ג
ע"י בנה מחשובי מתפללי ביהמ"ד ר' יעקב וינהבד שיחי ומשפחתו

משא המעמד ע"י כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לכבוד ולעונג יהי לנו השתתפותכם ומחכים אנחנו לקבל פניכם

פריינדליך